COVID-19

ที่ นศ ๐๐๒๓.๓/ว ๑๕๙

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
นครศรีธรรมราช ศาลากลางจังหวัด
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๒ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือในการดำเนินการตามประกาศกรมการแพทย์เรื่องแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19

เรียน ท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ (ยกเว้นอำเภอจุฬาภรณ์ อำเภอบางขัน อำเภอถ้ำพรรณรา) และนายกเทศมนตรีทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดนครนครศรีธรรมราช ที่ นศ ๐๐๓๒.๐๐๑/๗๕๔๗
ลงวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๓ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ได้รับหนังสือแจ้งจากจังหวัดนครศรีธรรมราช ว่าสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดรุนแรงในวงกว้างขึ้น ยืดเยื้อและยาวนาน และกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ.๒๕๕๘ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19 ขึ้นเป็นมาตรฐานการปฏิบัติ การควบคุมไม่ให้สารคัดหลั่งจากศพของผู้เสียชีวิตด้วยโรคติดต่ออันตรายดังกล่าว แพร่กระจายเชื้อได้อีก โดยให้มีการจัดการศพ และการเก็บรักษาศพให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ญาติสามารถนำศพไปประกอบพิธีทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช ขอแจ้งแนวทางการดำเนินการตามประกาศกรมการแพทย์เรื่องแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19 ดังกล่าว เพื่อให้เทศบาลทุกแห่งซึ่งมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.๒๕๒๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงปัจจุบันทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ์)
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร.๐ ๗๕๓๕ ๖๑๔๔ ต่อ ๒๐ โทรสาร.ต่อ ๒๕

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช
เลขที่รับ 3984
วันที่ 21 เม.ย. 2563
เวลา

ที่ นศ ๐๐๓๒.๐๑๑/๘๒๕๗

ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช
ถนนราชดำเนิน นศ ๘๐๐๐๐

๒๐ เมษายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความร่วมมือในการดำเนินการตามประกาศกรมการแพทย์เรื่องแนวทางการจัดการศพติดเชื้อCOVID-19

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
เลขที่รับ 1532
วันที่ 21 เม.ย. 63
เวลา

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช

สิ่งที่ส่งมาด้วย ประกาศกรมการแพทย์เรื่องแนวทางการจัดการศพติดเชื้อCOVID-19 จำนวน ๑ ชุด

ตามสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดรุนแรงในวงกว้างขึ้น ยืดเยื้อและยาวนาน และกระทรวงสาธารณสุข ได้ประกาศให้เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19 ขึ้นเป็นมาตรฐานการปฏิบัติ การควบคุมไม่ให้สารคัดหลั่งจากศพของผู้เสียชีวิตด้วยโรคติดต่ออันตรายดังกล่าว แพร่กระจายเชื้อได้อีก โดยให้มีการจัดการศพ และการเก็บรักษาศพให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ญาติ สามารถนำศพไปประกอบพิธีทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการศพติดเชื้อCOVID-19

ในการนี้ จังหวัดนครศรีธรรมราช จึงขอแจ้งให้ท่านได้ปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าว และแจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ.๒๕๒๘ ตลอดจนผู้ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศพ ได้ทราบ และถือปฏิบัติตามรายละเอียดในสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และพิจารณาดำเนินการตามประกาศกรมการแพทย์เรื่องแนวทางการจัดการศพติดเชื้อCOVID-19 ต่อไป

เรียน ทสจ.นศ.
- เพื่อโปรดพิจารณา ลงนาม
ใน นสอ.แล้ว ส่งกลับมาด้วยครับ
(ศศิธร สันทน์)

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรัสพงษ์ สุขกรี)
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราช

(นายธงฉาน สุวรรณเรักษา)
ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฯ 22 เม.ย.63
กลุ่มงานอนามัยสิ่งแวดล้อมฯ
โทร. ๐๗๕-๓๔๓๔๐๙ ต่อ ๔๓๓
โทร. ๐๗๕-๓๔๓๔๐๗

(นายปราโมทย์ ศรีวิสุทธิ์)
ท้องถิ่นจังหวัดนครศรีธรรมราช



ประกาศกรมการแพทย์
เรื่อง แนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19

ตามสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมีแนวโน้มที่จะเกิดการระบาดรุนแรงในวงกว้างขึ้น ยืดเยื้อยาวนาน และกระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศ COVID-19 ให้เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ กรมการแพทย์จึงมีแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19 เพื่อควบคุมไม่ให้สารคัดหลั่งจากศพแพร่กระจายเชื้อได้อีก โดยมีการจัดการศพ และการเก็บรักษาศพให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อให้ญาติสามารถนำศพไปทำพิธีทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย โดยให้ปฏิบัติตามแนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19 รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย

จึงประกาศมาเพื่อทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสมศักดิ์ อรรฆศิลป์)
อธิบดีกรมการแพทย์

กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES

แนวทางการจัดการศพติดเชื้อ COVID-19

เมื่อผู้ป่วยที่ติดเชื้อ COVID-19 เสียชีวิต เชื้อไวรัสที่อยู่ในร่างผู้ตายจะแพร่กระจายได้ทางสารคัดหลั่ง การจัดการกับศพจึงมุ่งหวังที่จะควบคุมไม่ให้สารคัดหลั่งจากศพแพร่กระจายเชื้อได้อีก มีการจัดการการเก็บรักษาศพถูกต้องตามหลักวิชาการ และญาติสามารถนำศพไปทำพิธีทางศาสนาได้อย่างปลอดภัย โดยมีกระบวนการดำเนินการดังนี้

1. ทีมจัดการศพ

ประกอบด้วยพนักงานรักษาศพอย่างน้อย 3 คน (2 คนทำหน้าที่ยกศพและบรรจุศพใส่ถุงเก็บศพ 1 คนทำหน้าที่เช็ดน้ำยาฆ่าเชื้อภายนอกถุงบรรจุศพและรถเข็นศพ)

2. การเตรียมเครื่องป้องกันร่างกายส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment: PPE)

2.1 หน้ากากอนามัย (surgical mask) กรณีอยู่ห้องเก็บศพ
2.2 หน้ากาก N95 (หรือเทียบเท่า) กรณีไปรับศพ
2.3 แว่นตา (goggles) หรือ face shield (หน้ากากกันกระเด็น)
2.4 หมวกคลุมศีรษะ
2.5 ชุดคลุมทั้งตัวหรือชุดเสื้อกาวน์กันน้ำแขนยาว
2.6 พลาสติกกันเปื้อน
2.7 ถุงมือยางแบบบาง
2.8 รองเท้าบู๊ทยางและถุงคลุมรองเท้าบู๊ท หรือถุงคลุมรองเท้า

3. การเตรียมอุปกรณ์และน้ำยาฆ่าเชื้อ

3.1 ถุงซิปเก็บศพที่ทำจากวัสดุกันน้ำ หนาอย่างน้อย 150 ไมครอนและเชื่อมรอยต่อขอบถุงด้วยความร้อนจำนวน 2 ใบ
3.2 สายรัดซิป (Zip tie)
3.3 ป้ายแสดงวัตถุอันตรายทางชีวภาพ
3.4 น้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น 0.5% sodium hypochlorite
3.5 ถุงใส่ขยะติดเชื้อ

4. การเตรียมร่างผู้เสียชีวิตที่หอผู้ป่วย

4.1 ให้ถอด tube, drain, catheter ต่างๆออกจากศพ ในกรณีที่ไม่ถอด endotracheal tube และoropharyngeal airway ควรใช้สำลีอุดปลายท่อเอาไว้
4.2 ให้ทำความสะอาด แผลหรือรอยฉีกขาดต่างๆ ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรค เช่น 0.5% hypochlorite และปิดด้วยผ้าปิดแผลกันน้ำ
4.3 ให้อุดช่องปาก ช่องจมูกด้วยสำลีเพื่อป้องกันการรั่วซึมของสารคัดหลั่ง
4.4 เช็ดทำความสะอาดร่างและทิ้งให้แห้ง

5. การจัดการศพ

5.1 สวมชุด PPE พร้อมหน้ากาก N95 หรือเทียบเท่า ก่อนเข้าทำการบรรจุศพ

5.2 กางถุงเก็บศพทั้ง 2 ใบบนรถเข็นศพ

5.3 ห่อศพด้วยผ้าปูเตียง มัดปมบริเวณศีรษะและเท้า

5.4 นำถุงเก็บศพใบแรกมาสอดใต้ศพ โดยยกศพลอยขึ้นจากเตียงเล็กน้อย

5.5 คลุมปิดถุงเก็บศพแล้วรูดซิป ระวังอย่าให้มีลมค้างในถุงศพ

5.6 ยกถุงที่บรรจุศพใบแรกวางบนถุงเก็บศพใบที่สองบนรถเข็นศพ

5.7 คลุมปิดถุงศพใบที่สองแล้วรูดซิป

5.8 ผูกคล้องซิปด้วยสายรัดซิป ติดป้ายชื่อศพและป้ายแสดงวัตถุอันตรายทางชีวภาพ

5.9 เช็ดน้ำยาฆ่าเชื้อด้านนอกถุงศพใบที่สอง ด้านล่างของถุงศพ พื้นเตียงรถเข็นศพทั้งสองฝั่ง

5.10 เช็ดน้ำยาฆ่าเชื้อที่รถเข็นศพตั้งแต่บริเวณมือจับจนถึงล้อ

5.11 เจ้าหน้าที่เช็ดน้ำยาเข็นรถออกนอกห้อง

5.12 เจ้าหน้าที่ทุกคนถอด PPE ใส่ในถุงขยะสีแดงและนำไปทำลาย

5.13 เจ้าหน้าที่สวมหน้ากากอนามัย(surgical mask) และถุงมือยางเข็นศพมายังห้องรักษาศพ และเก็บไว้ในตู้เย็นเก็บศพที่อุณหภูมิ 4 องศาเซลเซียส และพร้อมจำหน่ายศพให้ญาติ

6. การให้คำแนะนำญาติผู้เสียชีวิต

6.1 ศพที่บรรจุอยู่ในถุงเก็บศพมีความปลอดภัยและไม่แพร่เชื้อโรคให้กับญาติ

6.2 ห้ามเปิดถุงเก็บศพโดยเด็ดขาด จึงไม่สามารถรดน้ำศพ และฉีดยารักษาศพได้

6.3 ให้บรรจุศพพร้อมถุงลงในโลงศพ

6.4 แนะนำให้เผาศพ โดยความร้อนจากเตาเผา (ประมาณ 400 – 700 องศาเซลเซียส) จะฆ่าเชื้อโรคจนหมด ควันจากการเผาจึงไม่ทำให้เกิดการแพร่กระจายเชื้อแต่อย่างใด

6.5 หากไม่สามารถเผาศพ ก็สามารถนำไปฝังได้ เมื่อเนื้อเยื่อของศพเน่าเปื่อยเชื้อโรคก็จะสลายพร้อมกันไปด้วย

เอกสารอ้างอิง

1. แนวทางการจัดการศพที่ติดเชื้อหรือสงสัยว่าติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กองบริหารการสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ฉบับวันที่ 24 มีนาคม 2563
2. Precautions for handling and disposal of dead bodies. Department of health, Hong Kong (https://www.chp.gov.hk/files/pdf/grp-guideline-hp-ic-precautions_for_handling_and_disposal_of_dead_bodies_en.pdf)
3. COVID-19: guidelines on dead body management. Ministry of Health & Family welfare, India (https://www.mohfw.gov.in/1584423700568_COVID19GuidelinesonDeadbodymanagement.pdf)
4. Provisional clinical practice guideline on COVID-19 suspected and confirmed patients, Ministry of Health, Sri Lanka (http://www.epid.gov.lk/web/images/pdf/Circulars/Corona_virus/covid-19-cpg_march-2020-moh-sl.pdf)
5. Guideilines for handling dead bodies of suspected/probable/confirmed COVID-19 death, National Institute of forensic medicine, Malaysi(http://www.moh.gov.my/moh/resources/Penerbitan/Garis%20Panduan/Pengurusan%20Kesihatan%20&%20kawalan%20pykit/2019-nCOV/Bil%204%20%202020/Annex%2020%20Guidelines%20Managing%20Dead%20Bodies_26022020.pdf)

กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES

แนวทางการจัดการศพ ผู้ป่วยติดเชื้อ covid-19



1. เมื่อผู้ป่วยเสียชีวิต เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเก็บศพ โดยใส่ชุดป้องกัน PPE ตามมาตรฐาน

2. ใช้ถุงซิปกันน้ำ 2 ชั้น พร้อมป้ายแสดงสัญลักษณ์ และใช้น้ำยาฆ่าเชื้อโรคทาด้านนอกถุง

3. ไม่มีการอาบน้ำศพ รดน้ำศพ และฉีดยาศพ

4. เมื่อบรรจุลงในถุง 2 ชั้นแล้ว ไม่มีการเปิดถุงศพ และนำเข้าตู้เย็นเก็บศพตามมาตรฐาน

5. มอบให้ญาติไปดำเนินการตามพิธีกรรมทางศาสนาได้ เช่น การเผา หรือฝัง โดยไม่มีการเปิดถุงอย่างเด็ดขาด



พระราชบัญญัติ
สุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๒๘
เป็นปีที่ ๔๐ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถาน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติสุสานและฌาปนสถาน พ.ศ. ๒๕๒๘"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน พุทธศักราช ๒๔๘๑

(๒) พระราชบัญญัติควบคุมสุสานและฌาปนสถาน (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๔๘๔

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

"**สุสานและฌาปนสถานสาธารณะ**" หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพ สำหรับประชาชนทั่วไป แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

"**สุสานและฌาปนสถานเอกชน**" หมายความว่า สถานที่ที่จัดไว้สำหรับเก็บ ฝัง หรือเผาศพ สำหรับตระกูลหรือครอบครัว หรือมิตรของตระกูลหรือครอบครัว แต่ไม่รวมถึงสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บศพชั่วคราวในเคหสถาน

"**เจ้าพนักงานสาธารณสุข**" หมายความว่า เจ้าพนักงานสาธารณสุขตามกฎหมายว่าด้วยสาธารณสุข ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

"เจ้าพนักงานท้องถิ่น" หมายความว่า

(๑) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้อำนวยการเขตหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขตซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

(๒) ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย สำหรับในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาล เขตสุขาภิบาลและเขตเมืองพัทยา

(๓) นายกเทศมนตรี หรือเทศมนตรีหรือพนักงานเทศบาลซึ่งนายกเทศมนตรีมอบหมาย สำหรับในเขตเทศบาล

(๔) ประธานกรรมการสุขาภิบาล หรือกรรมการสุขาภิบาลหรือพนักงานสุขาภิบาลซึ่งประธานกรรมการสุขาภิบาลมอบหมาย สำหรับในเขตสุขาภิบาล

(๕) ปลัดเมืองพัทยา หรือพนักงานเมืองพัทยาซึ่งปลัดเมืองพัทยามอบหมายสำหรับในเขตเมืองพัทยา

"รัฐมนตรี" หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่บังคับแก่สุสานและฌาปนสถานสาธารณะที่กระทรวง ทบวง กรม กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล หรือเมืองพัทยา จัดตั้งและดำเนินการ

มาตรา ๖ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ เมื่อได้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนเสร็จแล้ว ห้ามมิให้ดำเนินการ เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๘ ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๒) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

ในกรณีที่นิติบุคคลเป็นผู้ขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ผู้แทนของนิติบุคคลนั้นต้องมีคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งด้วย

มาตรา ๙ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ต้องแสดงใบอนุญาตไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน

มาตรา ๑๐ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ฝัง หรือเผาศพในสถานที่อื่นนอกจากในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน หรือเก็บศพในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือเคหสถานเป็นการชั่วคราว เว้นแต่จะได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น

ในกรณีที่สถานที่อื่นตามวรรคหนึ่งอยู่ในเขตจังหวัดซึ่งอยู่นอกเขตเทศบาลเขตสุขาภิบาลและเขตเมืองพัทยา ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบหมายให้เจ้าพนักงานฝ่ายปกครองหรือกำนันแห่งท้องที่ เป็นผู้อนุญาตแทนได้

มาตรา ๑๑ ให้กรุงเทพมหานคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาลหรือเมืองพัทยา มีอำนาจออกข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาลหรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา แล้วแต่กรณี เพื่อกำหนดรายละเอียดที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) เขตหรือสถานที่ที่ห้ามมิให้จัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน

(๓) ลักษณะ สถานที่ตั้ง และเงื่อนไขในการจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน

(๔) วิธีเก็บ ฝัง เผา ขุด หรือย้ายศพ ตลอดจนการใช้หรือการรักษายานพาหนะและเครื่องใช้ในการนี้ให้ต้องด้วยสุขลักษณะ

(๕) หน้าที่ที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ จะต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการทะเบียน การส่งรายงานและการอื่นใดเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนการสาธารณสุขและอนามัยของประชาชน

มาตรา ๑๒ ใบอนุญาตตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ ให้ใช้ได้จนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ของปีที่สามนับแต่ปีที่ออกใบอนุญาต ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตดังกล่าวประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาต จะต้องยื่นคำขอก่อนใบอนุญาตสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้บุคคลดังกล่าวเป็นผู้จัดตั้งหรือผู้ดำเนินการต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งเป็นหนังสือไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตนั้น

การขอต่ออายุใบอนุญาตและการต่ออายุใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นไม่ออกใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ หรือไม่ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๒ ผู้ขอรับใบอนุญาตหรือผู้ขอต่ออายุใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็น

หนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตหรือไมอนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่น

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเปลี่ยนแปลงหรือต่อเติมสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน เว้นแต่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ จะเป็นผู้ขอและได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นแล้ว

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าพนักงานสาธารณสุข พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจเข้าไปในบริเวณสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก เพื่อตรวจสอบหรือเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ และผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งอยู่ในบริเวณนั้น ต้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ปฏิบัติไม่ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขหรือพนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ เพื่อสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏว่าสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนมีสภาพหรือมีการใช้ที่เป็นหรืออาจเป็นอันตรายแก่ประชาชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้น ภายในเวลาที่กำหนด

ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้น ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานนั้นได้โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๑๗ นอกจากกรณีตามมาตรา ๑๖ เมื่อปรากฏว่าผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง หรือข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาล หรือข้อบัญญัติเมืองพัทยาที่ออกตามมาตรา ๑๑ เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้นมีกำหนดเวลาตามที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่สั่งพักใช้ใบอนุญาต หรือจะสั่งเพิกถอนใบอนุญาตเสียก็ได้ ทั้งนี้ ผู้ถูกสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อรัฐมนตรีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

มาตรา ๑๘ การอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๗ ให้ยื่นต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นเพื่อเสนอต่อไปยังรัฐมนตรีโดยมิชักช้า

มาตรา ๑๙ ในกรณีอุทธรณ์คำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นซึ่งไม่อนุญาตให้ต่ออายุใบอนุญาตตามมาตรา ๑๓ หรือกรณีอุทธรณ์คำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๗ ผู้อุทธรณ์ยังคงมีสิทธิเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสาน และฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนในระหว่างรอคำวินิจฉัยของรัฐมนตรี

มาตรา ๒๐ ในกรณีใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ สูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้ผู้ใดรับใบอนุญาตยื่นคำขอรับใบแทนใบอนุญาตต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ทราบถึงการสูญหาย ถูกทำลายหรือชำรุด

มาตรา ๒๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ซึ่งประสงค์จะเลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน ต้องแจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำวินิจฉัยยืนตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ซึ่งสั่งเพิกถอนใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๑๗ หรือในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ เลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๒๑ ถ้ามีกิจการในหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ยังจะต้องกระทำอยู่ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตนั้นกระทำกิจการในหน้าที่ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด

ถ้าผู้ได้รับใบอนุญาตไม่กระทำกิจการในหน้าที่ให้เสร็จสิ้นภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ากระทำกิจการนั้นแทนต่อไปจนเสร็จสิ้น โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ได้รับใบอนุญาต

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ตายหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบและในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗ ตายหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบ

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ตายหรือขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๘ และมีบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติตามมาตรา ๘ แสดงความจำนงต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตายหรือขาดคุณสมบัติเพื่อขอเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้ผู้แสดงความจำนงนั้นเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไปได้ตั้งแต่วันที่ผู้ได้รับใบอนุญาตตายหรือขาดคุณสมบัติจนถึงวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุ

ในกรณีที่ไม่มีบุคคลใดแสดงความจำนงภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้าทำหน้าที่แทนเสมือนเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ขึ้นใหม่

มาตรา ๒๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๑๐ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงสุสานและฌาปนสถานตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

ในกรณีฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจสั่งให้ผู้ฝ่าฝืนรื้อถอนสิ่งปลูกสร้าง หรือเคลื่อนย้ายศพที่ฝังหรือเก็บไว้ ไปฝังหรือเก็บในสุสานและฌาปนสถานสาธารณะ หรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนที่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ภายในเวลาที่กำหนด ถ้าผู้ฝ่าฝืนยังไม่ปฏิบัติตาม ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นเข้ากระทำการนั้นแทน โดยเรียกค่าใช้จ่ายจากผู้ฝ่าฝืน

มาตรา ๒๖ ผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ หรือมาตรา ๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๒๐ หรือผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ หรือผู้ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๖ ไม่แจ้งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบการเลิกสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่เจ้าพนักงานสาธารณสุข พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาท

มาตรา ๒๘ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน หรือผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการบำรุงรักษาสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับดำเนินกิจการหรือเป็นผู้จัดการต่อไปได้จนกว่าใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุ และถ้าประสงค์จะเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสาน และฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันก่อนวันที่ใบอนุญาตสิ้นอายุและให้ผู้อื่นคำขอรับใบอนุญาตนั้นเป็นผู้จัดตั้งหรือเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไปได้จนกว่าเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาต

ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน หรือผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้จัดการบำรุงรักษาสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนตามวรรคหนึ่งซึ่งใบอนุญาตนั้นสิ้นอายุก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมิได้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรืออยู่ในระหว่างการขอต่ออายุใบอนุญาตถ้าประสงค์จะเป็นผู้จัดตั้งหรือผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนต่อไป ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ บรรดาข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาลหรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา ซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้มีข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติจังหวัด เทศบัญญัติ ข้อบังคับสุขาภิบาลหรือข้อบัญญัติเมืองพัทยา ออกใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และเจ้าพนักงานสาธารณสุขกับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้และกำหนดกิจการอื่นเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ป. ติณสูลานนท์
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

---

(๑)	ใบอนุญาตจัดตั้งสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท
(๒)	ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชน	ฉบับละ ๕๐๐ บาท
(๓)	ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ ๕๐ บาท
(๔)	การต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งหรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการสุสานและฌาปนสถานสาธารณะหรือสุสานและฌาปนสถานเอกชนให้เป็นไปตามอัตราใน (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี	

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๑ ปัจจุบันการดำเนินกิจการสุสานและฌาปนสถานบางแห่งมีลักษณะที่อาจเป็นอันตรายต่อความมั่นคงและเศรษฐกิจของประเทศ การสาธารณสุขหรืออนามัยของประชาชนเพิ่มขึ้น สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการควบคุมสุสานและฌาปนสถานเสียใหม่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

(๑๐๒ ร.จ. ๓๗ ตอนที่ ๑๒๙ (ฉบับพิเศษ) ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๒๘)